

“Leegstand, een nieuwe kans”

5 april 2011 organiseerde het Stedelijk Bureau Wijksteunpunten Wonen de themabijeenkomst “Leegstand, een nieuwe kans” waaraan medewerkers van de wijksteunpunten wonen, opbouwwerk, huurdersverenigingen en studenten deelnamen.

Doel van de bijeenkomst was niet de discussie over leegstand en de gevolgen daarvan. Of wat er aan gedaan kan en moet worden. Centraal stonden kleinschalige projecten in buurten met veel leegstand, vaak als gevolg van stilgelegde sloop- of renovatieplannen. Projecten voor en door bewoners, bijvoorbeeld een Logeerhuis en een Buurthuiskamer. Projecten waarbij vooral uitgegaan wordt van de wensen en behoeften van de bewoners.

Wat leeft er in de buurt? Waar hebben de bewoners behoefte aan?

Het Logeerhuis

Roel Schoenmaker (Cascoland) en Aicha Hamdaoui (beheer Logeerhuis) vertelden over het Logeerhuis in de Kolenkitbuurt.

Stadsdeel Oud-West en Rochdale hebben Cascoland benaderd om in een aantal Vogelaarwijken de leefbaarheid te verbeteren. Cascoland is een collectief met wisselende samenstelling (o.a. architecten, kunstenaars, designers). Rochdale heeft 2 Piggelmeewoningen beschikbaar gesteld om daar iets mee te doen. Sloop/verbouwing van deze voormalige bejaardenwoningen is door de crisis uitgesteld. Cascoland is gevraagd de mogelijkheden voor inrichting of een nieuwe bestemming te onderzoeken. Door middel van eendaagse activiteiten als “het Buurtrestaurant” en “snackbar Piggelmee” is men in contact gekomen met buurtbewoners. Om met ze te praten maar ook om te kijken welke wensen de bewoners hebben. Daarnaast is er de Lichtklub en zijn er (ludieke) activiteiten als “Zwaaien naar de buurt”. Een van de wensen van de bewoners was om iets doen met tuinieren of dieren, zo is het kippenproject ontstaan: bewoners kunnen een aantal maanden voor 4 kippen zorgen. Cascoland is met het stadsdeel in gesprek over verlenging van het project.

Een van de huisjes is ingericht als Het Logeerhuis. Hier kunnen familieleden van bewoners voor € 5,- per nacht logeren omdat de woningen van bewoners te klein zijn. Er kunnen 3 personen logeren. Aicha Hamdaoui beheert samen met 2 andere bewoners de woningen en verzorgt de administratie en schoonmaak. Dagelijks is er spreekuur voor de bewoners maar bewoners kennen het voornamelijk door mond-tot-mond reclame.

Cascoland is met Rochdale in gesprek of de huisjes beschikbaar mogen blijven. Eventueel op een andere plek in de Kolenkitbuurt. Dan is er wel voldoende vraag (en vrijwilligers) nodig. Er wordt samengewerkt met buurtparticipatie, speeltuinverenigingen en de Buurtoase (buurtvaders en buurtmoeders). Momenteel is men in gesprek met een vrijwilligersorganisatie die het project op langere termijn wil overnemen.

Bewoners kunnen zelf hun activiteiten organiseren

Buurthuiskamer Tante Ali

Malica el Fahmi (Bureau Maatschappelijke Ontwikkeling) en Johan Veenhuizen (beheer Buurthuiskamer Tante Ali).

Tante Ali is een voormalig sigarenmagazijn aan de Burgemeester Vening Meineszlaan dat door De Alliantie “uit de roulatie” is gehaald en dat is omgevormd tot een buurthuiskamer. Vanwege de vele sloop/vernieuwingsplannen in de buurt willen stadsdeel en bewoners voorkomen dat de buurt achteruit gaat en de sociale cohesie bewaren. Bewoners hebben zelf aangegeven behoefte te hebben aan een buurthuis, welke al jaren ontbrak. Buurthuiskamer Tante Ali heeft een ontmoetingsfunctie: mensen kunnen er binnen lopen. Daarnaast zijn er twee ruimten waarin activiteiten kunnen worden georganiseerd. Bewoners met ideeën kunnen contact opnemen. Een greep uit de activiteiten die nu lopen in Tante Ali: yogalessen, huiswerkbegeleiding en spelmiddagen voor kinderen.

Samenwerkingspartners zijn: bewoners, woningcorporatie De Alliantie, Stadsdeel Nieuw-West. Stichting Dock en projectbureau B.M.O. Het projectbureau biedt ondersteuning maar is vooral op zoek naar bewoners die het gebruik, beheer en de exploitatie van Tante Ali kunnen overnemen. Bewoners kunnen elke ochtend terecht voor vragen. Ook de koffieclub zal binnenkort door bewoners zelf worden georganiseerd. Activiteiten moeten zo veel mogelijk een afspiegeling van de vraag van de buurt zijn. De maandagavond (thema avond) is vrij voor het organiseren van andere activiteiten. "Tante Ali" is mede mogelijk door inkomsten uit verhuur van ruimtes, bijdragen van maatschappelijke partijen en de tijd die bewoners er vrijwillig aan besteden. Het project is voor langere termijn, het pand zal niet gesloopt worden. Er is geen intentieverklaring voor langere tijd. Wel kijken stadsdeel en de Alliantie naar de behoeften vanuit de wijk.

Gemotiveerde studenten zetten zich in voor bewoners in ruil voor gratis wonen

Project VoorUit

Liora Eldar (initiatiefneemster en projectleider) en Adinda Boeren (voormalig student-bewoner en hoofdcoördinator) lichtten het project toe.

Het project is 5,5 jaar geleden in Israël ontstaan toen een kleine groep mensen iets wilde doen in het kader van het 25-jarig bestaan van hun bedrijf. Het moest een bijdrage worden aan een maatschappelijk probleem. In Nederland zijn universiteiten en corporaties benaderd. Uiteindelijk hebben de VU en 2 corporaties hun medewerking toegezegd. Opzet is dat studenten in ruil voor een gratis woning maatschappelijke activiteiten in de buurt organiseren en uitvoeren. Het project is in Slotervaart en Osdorp begonnen met 16 studenten, inmiddels zijn er 44 studenten en activiteiten in 6 wijken. De activiteiten zijn een afspiegeling van de vraag van de bewoners. Huiswerkbegeleiding bleek overal nodig, maar daarnaast zijn er ook sport- en spelactiviteiten, danslessen, knutselmiddagen, computerlessen. Eén van de activiteiten is ook een contactgezin in de wijk: studenten kiezen een kind wat extra aandacht nodig heeft en komen zo ook in contact met ouders en gezin. Zij gaan elke week op bezoek, eten mee, helpen met invullen van formulieren. Elke wijk heeft een coördinator. Studenten zijn 40 of meer uur per maand bezig met de activiteiten. Er wordt indien nodig samengewerkt met teams van andere wijken om de

continuïteit te garanderen. Er zijn teamvergaderingen en wekelijks rapporteren de studenten. Corporaties stellen woningen beschikbaar die gesloopt gaan worden. Er wordt een contract voor minimaal 1 jaar afgegeven, verlenging is mogelijk. Studenten kunnen solliciteren voor deelname aan het project. Er wordt goed gekeken naar de motivatie. Studenten gaan een contract voor 1 jaar aan met mogelijkheid voor verlenging. Als studenten het project verlaten, moeten zij de woning ook uit.

Adinda is vanaf het begin betrokken bij het project. Zij is naar scholen gegaan om te zorgen dat kinderen zich kunnen aanmelden voor huiswerk-begeleiding. Ook is contact met Impuls gezocht, onder meer voor locaties en materiaal. Bewoners kunnen ook zelf initiatieven indienen. Groot voordeel is dat de studenten onderdeel van de wijk zijn en zo makkelijk in contact komen met de buurtbewoners.

Een ander initiatief is om excursies naar de VU te organiseren voor kinderen. Zo kunnen zij kennis maken met de universiteit: hoe kom je er en wat voor opleidingen zijn er. Op diverse afdelingen van de VU zijn activiteiten voor kinderen georganiseerd.

Het project is ondergebracht bij de stichting Studenten voor Samenleving. Lesmateriaal wordt door de stichting gekocht. Een deel van het budget wordt door de VU en de corporaties "in natura" geleverd. Een deel komt uit het budget voor de Vogelaarwijken. Daarnaast worden benefietavonden gehouden om fondsen te werven.

Colofon:

Uitgave: Stedelijk Bureau Wijksteunpunten Wonen
April 2011

Voor meer informatie over de projecten:

www.cascoland.com

www.bmo-online.nl

www.vu.nl